

XII DOŻYŃKI POWIATOWE

Sianów, 18 września 2010
Stadion Miejski

- 11:00 – 12:00 – msza św. w kościele pw. św. Stanisława Kostki w Sianowie
12:00 – 13:00 – korowód ulicami miasta
13:00 – 15:00 – ceremonia dożynkowa
15:00 – 19:00 – przegląd kulturalny gmin i ogłoszenie wyników konkursów
19:00 – 20:15 – koncert zespołu "BOYS"
20:30 – 24:00 – zabawa ludowa

W programie:
Święto Chleba,
stoiska i potrawy regionalne,
kiermasz twórców ludowych,
pokaz sprzętu rolniczego,
atrakcje dla dzieci.

Nasze rolnictwo

Powiat koszaliński to jeden z większych producentów zbóż w województwie zachodniopomorskim. W 2010 roku zboża zasiano na powierzchni ok. 32 tys. ha. W uprawie dominują zboża konsumpcyjne: ponad 11 tys. ha wynosi powierzchnia pszenicy, 4,5 tys. ha zajmuje żyto. Pozostałą powierzchnię zajmują zboża paszowe, których areal corocznie zmniejsza się ze względu na spadek pogłowia zwierząt gospodarskich. Znaczącą pozycję w strukturze zasiewów w powiecie koszalińskim zajmują również uprawy rzepaku i roślin strączkowych. Zwiększająca się powierzchnia tych upraw, będąca po części konsekwencją wprowadzenia dopłat unijnych do roślin strączkowych, jest zjawiskiem ze wszech miar korzystnym. Uprawa tych roślin jest gwarantem poprawy struktury gleb gospodarstw rolnych oraz różnicowania dochodu rolniczego.

Choć nasz region ominęły zjawiska pogodowe o wymiarze katastroficznym, przebieg pogody dla rośliny pszenicy i pozostałych roślin uprawnych, również w tym roku nie był zbyt korzystny. Kapryśna i opóźniona wiosna spowodowała, że rolnicy nie mogli terminowo roz-

począć prac polowych. Również dalszy przebieg pogody wiosną: niskie temperatury i brak opadów stały się przyczyną słabszych wschodów a tym samym gorszej kondycji roślin. Dalszą wegetację zakłóciły kilkunastodniowe czerwcowo-lipcowe upały, co w konsekwencji spowodowało spadek wysokości i obniżkę jakości plonu.

Wydajności zbóż i pozostałych roślin uprawnych są w 2010 roku dość mocno zróżnicowane. Zależą one w głównej mierze od warunków glebowo-klimatycznych gmin oraz poziomu technologicznego poszczególnych gospodarstw i są w tym roku o około 20-30% niższe niż w roku ubiegłym. Na okoliczności związane z warunkami atmosferycznymi producent rolny nie ma wpływu, należy więc dołożyć wszelkich starań, by prawidłową agrotechniką, terminowością wykonywanych prac, dobrej jakości materiałem siewnym do maksimum ograniczyć ryzyko drastycznej obniżki plonu, a tym samym znacznego zmniejszenia dochodu.

Możliwość dosuszenia i zmagazyrowania ziarna we własnym gospodarstwie pozwoli uniezależnić się producentowi od wahań koniunkturalnych na rynku zbóż. Warunkiem koniecznym zabezpieczenia poziomu dochodu rolnika powinny być również ubezpieczenia upraw rolniczych.

Niekorzystny przebieg warunków pogodowych a tym samym obniżka zbiorów zbóż skomplikowała sytuację cenową na rynku zbóż. Jeszcze przed rozpoczęciem właściwej kampanii skupowej odbiorcy zbóż sukcesywnie podnosili ich ceny.

Jak co roku, znaczący wpływ na kształtowanie sytuacji na rynku zbóż miał największy w regionie podmiot skupowy - PZZ Stoisław.

Tegoroczne ceny ziarna, w większości satysfakcjonujące rolników, nie przełożyły się jednak na wzrost ich dochodów, ze względu na niższe w porównaniu z rokiem poprzednim plony. Sytuację tę mogą jedynie poprawić sukcesywnie wzrastające dopłaty bezpośrednie do gruntów rolnych oraz inne instrumenty Wspólnej Polityki Rolnej zawarte w PROW na lata 2007-2013

*Terenowy Zespół Doradców
w Koszalinie
10 sierpnia 2010 r.*

Dożynki, Święto Plonów - ludowe święto połączone z obrzędami dziękczynnymi za ukończenie żniw i prac polowych

W czasie dożynek dziękowano bogom za plony oraz proszono o jeszcze lepsze w kolejnych latach. Było to największe w roku święto gospodarskie rolników, będące ukoronowaniem ich całorocznego trudu, obchodzone po zakończeniu wszystkich najważniejszych prac polowych i zebraniu plonów, a głównie plonu zbóż.

W czasach przedchrześcijańskich było to etniczne święto słowiańskie, przypadające na równonoc jesienną (23 września). Zwyczaj ten, praktykowany przez Słowian i plemiona bałtyckie, w różnych stronach Polski określany był jako wyżynki, obrzynki, wieniec, wieńcowe (od najważniejszego ich symbolu wieńca ze zbóż i kwiatów), okrężne (od starodawnego obyczaju jesiennego obchodzenia lub objeżdżania pól). Wraz z rozwojem gospodarki folwarczno-dworskiej w XVI wieku dożynki zagodziły na dworach majątków ziemskich. Urządzano je dla żniwiarzy (służby folwarcznej i pracowników najemnych) w nagrodę za wykonaną pracę przy żniwach i zebrane plony.

Obchody dożynek rozpoczynały się wiciem wieńca z pozostawionych na polu zbóż, z kiści czerwonej jarzębiny, orzechów, owoców, kwiatów i kolorowych wstążek. Wieńce dożynkowe miały zwykle kształt wielkiej korony lub koła, który nazywany był „plonem”, gdyż uosabiał wszystkie zebrane plony oraz urodzaj. W przeszłości umieszczano w nich także żywe (z czasem sztuczne) koguty, kacząta lub małe gąski, bo miało to zapewniać piękny i zdrowy przychówek gospodarski. Poza wieńcem uczestnicy dożynek nieśli dary z pól ziemi, wyczyszczone sierpy i naostrzone kosy oraz chleb upieczony z mąki pochodzącej z danych zbiorów.

Niesienie wieńca przysługiwało najlepszej żniwiarce. Za nimi podążał orszak pozostałych żniwiarzy często ubranych w stroje ludowe. Orszak z wieńcem kierował się do kościoła, gdzie wieniec był święcony, a następnie ze śpiewem w uroczystym pochodzie, udawano się do dworu lub do domu gospodarza dożynek. Wieniec dożynkowy przechowywany był w stodole do

ciąg dalszy na str. 4

W numerze:

- 4 - (-), *Starostowie dożynek powiatowych*

Rolnictwo w gminach:

- 5 - *Gospodarka i walory turystyczne na terenie gminy Sianów;*
6 - *Rolnicy gminy Będzino pracowici i zaradni;*
7 - *Rolnictwo gminy Biesiekierz;*
8 - *Krystalicznie czyste rzeki i jeziora;*
9 - *Koszalin - pełnia życia;*
10 - *Rolnictwo w gminie Manowo;*
11 - *Mielno - Plon niesiemy;*
12 - *Rolnictwo w gminie Polanów;*
13 - *Świeszyno - Gmina rolnictwem stoi;*
14 - *Kobieta aktywna;*
16 - *Koszalińska Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych*

Gazeta Ziemska

Miesięcznik Samorządowy Powiatu Koszalińskiego

Wydawca: Starostwo Powiatowe, Koszalin, ul. Raclawicka 13

Redagują: Kolegium Redakcyjne - przew. Dariusz Kalinowski; red. prow. Jerzy Banasiak, Danuta Iskrzycka, Hilary Kubsch, Wiesław Miller, Piotr Pawłowski, Zbigniew Janiszewski

Druk: Wydawnictwo "Feniks", Koszalin, Jana z Kolna, tel. 3 427 922

ciąg dalszy ze str. 3

kolejnego roku, do nowego siewu. Po święceniu odbywały się biesiady, tańce i poczęstunek. Bogaci gospodarze wyprawiali je dla swych domowników, rodziny, parobków i najemników. Przebiegały one bardzo podobnie do dożynek dworskich, chociaż były znacznie skromniejsze. Pieśni dożynkowe mówiły o różnych miejscowych wydarzeniach, troskach i radościach, wytykały wady surowym gospodarzom, wychwalały szczodrość dziedziców i ich gospodarność lub przeciwnie wytykały im skąpstwo, nieudolność i spowodowane tym braki w gospodarstwie, były więc prawdziwą, bo zawsze aktualną kroniką wsi.

W okresie międzywojennym zaczęto organizować dożynki gminne, powiatowe i parafialne. Organizowały je lokalne samorządy i partie chłopskie, a przede wszystkim koła Stronnictwa Ludowego, kółka rolnicze, Kościół, często także i szkoła. Dożynki w tamtych czasach były manifestacją odrębności chłopskiej i dumy z przynależności do

rolniczego stanu. Towarzyszyły im wystawy rolnicze, festyny i występy ludowych zespołów artystycznych.

Po ostatniej wojnie przez długie lata gospodarzami dożynek byli przedstawiciele władz administracyjnych i różnych szczebli (od gminnych do centralnych) i miały charakter polityczny (miały wyrażać poparcie dla ówczesnej władzy i polityki rolnej), ale zachowywano w nich również elementy tradycyjne: uroczyste pochody z wieńcami, pieśni. Towarzyszyły im także różne imprezy, kiermasze, zabawy itp.

Po 1980 r. dożynki po raz kolejny zmieniły swój charakter. Pozostając świętem rolniczego stanu, stały się jednocześnie uroczystością wyznaniową, religijną i dziękczynieniem składanym Bogu i Matce Bożej za szczęśliwie zakończone żniwa i zebrane plony. Powrócono do tradycji dożynek parafialnych. Tak jak w przeszłości formują się barwne pochody dożynkowe z wieńcami, które rolnicy składają w kościołach przy ołtarzu wraz z innymi płodami ziemi. Zwyczajem stały się tłumne pielgrzymki chłopskie do miejsc świętych, miejsc

kultu religijnego, zwłaszcza do sanktuariów maryjnych, a w tym również do największego sanktuarium polskiego na Jasnej Górze w Częstochowie. Tu właśnie odbywają się największe i najbardziej uroczyste obchodzone dożynki polskie. Uczestniczą w nich niezliczone tłumy i delegacje rolnicze z całej Polski, w tradycyjnych strojach z darami z płodów ziemi z coraz to piękniejszymi wieńcami i chlebami.

Zachowane w Polsce do dzisiaj czasów obchody dożynkowe mają więc już kilka wieków tradycji, chociaż nieco zmieniły swój charakter i przeszły interesującą ewolucję.

Literatura:

1. Barbara Ogrodowska 2004. *Polskie obrzędy i zwyczaje doroczne*. Warszawa 2004.
2. www.roztocze.net.
3. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Do%C5%BCynki>.
4. <http://dozynki.rolnicy.com/>.
5. <http://www.roczyny.pl/?itemid=122>.

BEATA STANISŁAWSKA - starościna dożynek powiatowych

Mieszkanka Bobolic, która wraz z mężem wychowuje trójkę dorastających dzieci. Z wykształcenia jest technikiem gastronomii. Pracuje zawodowo w Klubie Abstynenta w Bobolicach. Jest współzałożycielką placu zabaw dla dzieci przy ul. Świerczewskiego.

Posiada gospodarstwo rolne o powierzchni 400ha, które uprawia z mężem i siostrą. Gospodarstwo rodzinne funkcjonuje od 1996 roku. Początkowo specjalizowało się zarówno w produkcji roślinnej jak i zwierzęcej, jednakże od 2005 roku zajmuje się wyłącznie produkcją roślinną (pszenica, rzepak, jęczmień). Gospodarstwo za swój priorytet uznaje rozwój agroturystyki przede wszystkim związanej z popularyzacją turystyki konnej i rozbudową

stadniny koni w miejscowości Radwanki.

Ponadto gospodarstwo w najbliższym czasie chce przekwalifikować dotychczasową produkcję roślinną wyłącznie na ekologiczną. Gospodarstwo jest w pełni zmechanizowane, posiada nowoczesny sprzęt rolniczy m.in. ciągniki marki ZETOR, kombajn, siewniki, kultywator, specjalistyczny sprzęt do orki. Pod tym względem gospodarstwo jest w pełni samowystarczalne.

TADEUSZ KOŁACZEK - starosta dożynek powiatowych

Wraz z żoną Elżbietą prowadzi 130-hektarowe gospodarstwo (58 ha własnych i 72 ha dzierżawionych). Pani Elżbieta zajmuje się księgowością gospodarstwa i domem, a mąż uprawą ziemi i hodowlą. Uprawia głównie rzepak, pszenicę i jęczmień na polach położonych w obwodach sołectw Bielkowo, Iwęcino i Rzepkowo. Większość produkcji roślinnej przeznaczona jest na

potrzeby hodowli prowadzonej w gospodarstwie. Od wielu lat Tadeusz Kołaczek prowadzi hodowlę trzody chlewnej. Średnia roczna produkcja to około 300 szt. Od roku 1980, kiedy pan Tadeusz przejął gospodarstwo od rodziców (16 ha), ciągle się ono rozwija. W 1981 roku wybudował nową chlewnię, a w 1983 - dom mieszkalny. Obecnie gospodarstwo posiada w pełni wyposażony park maszynowy m.in.: 5 ciągników, kombajn, silos zbożowy.

Pan Tadeusz jest także bardzo aktywnym członkiem swojej społeczności. Od wielu lat działa w Ochotniczej Straży Pożarnej w Iwęcinie, bardzo aktywnie w Radzie Sołeckiej w Bielkowie oraz Radzie Parafialnej w Iwęcinie. Brał między innymi czynny udział w budowie świetlicy w Iwęcinie. Jego działalność rolnicza i społeczna była wiele razy doceniana i nagradzana. Jest laureatem między innymi „Złotej Wiechy” - krajowej i powiatowej, wręczonej w Warszawie w 1987 roku oraz został uhonorowany na dożynkach gminnych 2009 w Maszkowie odznaczeniem „Zasłużony dla rolnictwa”.

Jest ojcem trojga dorosłych dzieci. Dwóch synów i córki, które mają już własne rodziny i nie mieszkają z rodzicami. Synowie prowadzą prywatną firmę związaną także z rolnictwem. Zajmują się skupem bydła i trzody chlewnej. Pan Tadeusz jest już dziadkiem, ma czworo wnuków i jedną wnuczkę.

Gospodarka i walory turystyczne

Miasto Sianów wraz z 24 sołectwami tworzy gminę o łącznej powierzchni 227 km² zamieszkiwaną przez ponad 13 500 mieszkańców.

Gmina Sianów charakteryzuje się cechami klimatu morskiego dość chłodnego. Duża zmienność i kontrastowość stanów pogody powoduje, że podstawową produkcją roślinną są zboża. Poza tym uprawia się ziemniaki i rzepak. Występują też uprawy mniej typowe - szkółka i plantacja borówki amerykańskiej w Kędzierzynie, sady owocowe w Suchoj Koszalińskiej i Skwierzynie oraz hodowla pieczarki w Gorzebadziu. Użytki rolne i lasy zajmują ok. 92% powierzchni gminy, w tym ziemie pod uprawą to 48%.

Ogólna liczba rolników zarejestrowanych w gminie to ok. 1200 gospodarstw, jednak ok. 130 z nich to rolnicy, którzy mają większe gospodarstwa, uprawiają ziemię i utrzymują się z rolnictwa.

Gospodarstwa specjalizują się w większości w produkcji roślinnej. Chociaż są także rolnicy, których gospodarstwa ukierunkowane są na produkcję zwierzęcą. Blisko 20 rolników w gminie zajmuje się produkcją drobiu (fermy powyżej 1000 szt. w miejscowościach: Szczegolino, Sieciemien, Szczegolino Nowe, Maszkowo). Około 20 gospodarstw zajmuje się chowem trzody chlewnej (powyżej 10 szt. w Kleszczach, Bielkowie, Iwicinie), a około 30 chowem bydła (powyżej 10 szt. gospodarstwa w Skibnie, Iwicinie, Bielkowie, Skwierzynie). Najwięcej dużych gospodarstw jest w miejscowościach: Iwicinie, Bielkowie, Wierciszewo, Karnieszewice.

Nieskazitelne środowisko w połączeniu z walorami turystycznymi okolic i bliskością morza są podstawą do rozwoju bazy agroturystycznej, która może stanowić alternatywę dla mieszkańców wsi. Obecnie

w gminie są 24 gospodarstwa agroturystyczne. Stanowią one dodatkowe źródło dochodów rolników, którzy bardzo chętnie przyjmują gości w swoich gospodarstwach. Ten rodzaj działalności rozwija się bardzo prędko. Gmina Sianów ma do zaoferowania szeroki wachlarz turystyki kwalifikowanej. Na terenie gminy znajdują co dla siebie zarówno miłośnicy wędkarstwa, łowiectwa, windsurfingu, jachtingu jak i lotnictwa ultralekkiego (paralotniarstwo) oraz pieszych wędrowek. Bardzo dobrze rozwinięta jest jazda konna oraz kajakarstwo.

Przez teren gminy przebiegają 3 piesze szlaki: szlak im. Józefa Chrzęszczyńskiego - wiedzie on od Góry Chelmskiej do Kurozwęcza przez Maszkowo; szlak „Porwanego Księcia” wiedzie od Sianowa do Góry Chelmskiej, oraz szlak im. Papieża Jana Pawła II, który powstał w oparciu o średniowieczny trakt łączący dwa miasta - Koszalin i Polanów oraz położone obok nich dwie góry - Chelmską i Świętą Górą Polanowską. Na terenie gminy znajdują się również szlaki rowerowe: rowerowy szlak nadmorski przebiegający pasem nadmorskim, a w gminie Sianów przechodzący przez Osieki - Rzepkowo - Iwicinie - Bielkowie oraz „Leśne szlaki rowerowe”.

„Leśne szlaki rowerowe” - to koncepcja tras turystycznych prowadzonych po terenie gminy Sianów. Ideą szlaków jest pokazanie walorów przyrodniczych, architektonicznych i kulturowych gminy. Koncepcja opiera się na wyznaczeniu 10 tras rowerowych. Trasy te to dwa pierścienie wokół Sianowa oraz 8 tras wychodzących z Sianowa i docierających do najciekawszych zakątków gminy Sianów.

Pierścień mały jest najkrótszą trasą (20 km) okalającą miasto Sianów. Południowo-wschodnie odcinki tego szlaku stanowią

Urząd Gminy i Miasta Sianów
www.sianow.pl
e-mail: urząd@sianow.pl
a.debowski@sianow.pl

ul. Armii Polskiej 30
76-004 Sianów
tel. (94) 318-52-81
fax. (94) 318-53-20

Burmistrz Gminy i Miasta Sianów:
Ryszard Wątroba
Zastępca Burmistrza: Maciej Berlicki
Sekretarz: Teresa Soróbka
Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Sianowie: Jan Grzybowski

doskonałą trasę spacerową.

Pierścień duży to szlak o długości 55 km okalający całą gminę Sianów. Przechodzi on przez wszystkie większe miejscowości gminy Sianów. Osiem tras rowerowych wychodzących z Sianowa, swój początek ma na placu Papieskim. Uliczki Sianowa, począwszy od startu trasy, wychodzą ku okalającym Sianów lasom. Tam biegną do najciekawszych miejsc naszej gminy. Trasy opracowane są z myślą całodziennych wypraw. Długość odcinków do pokonania to odległości od 22 do 48 km o różnej skali trudności, prowadzone po terenie całej gminy Sianów przez najciekawsze zakątki pod względem architektonicznym, historycznym, przyrodniczym. Wszystkie trasy łączą ofertę gospodarstw agroturystycznych.

Z kolei rzeką Unieść na trasie Maszkowo-Osieki przebiega oznakowany szlak kajakowy wytyczony i zagospodarowany w ramach projektu „Nie tylko plaża - spływy kajakowe rzeką Unieść”.

Spływ można przeprowadzić trzema trasami:

- Z Maszkowa do Sianowa - rzeka Unieść - 13 km (trasa uciążliwa, do 4 godzin).
- Z Sianowa do Osiek - rzeka Polnica i Unieść - 13 km (trasa rekreacyjna, do 4 godzin).
- Z Maszkowa do Osiek - rzeka Unieść - 26 km (trasa łatwa, do 9 godzin).

Są to szlaki dostępne dla początkujących kajakarzy o klasie trudności 1-CL I, z międzynarodowej klasyfikacji oraz uciążliwości U-1. Płynąć nimi mogą całe rodziny, zarówno dzieci i rodzice, jak i dziadkowie.

Na trasach spływów mamy do dyspozycji miejsca „zielonej rekreacji”, gdzie można wyciągnąć kajak, rozpalić ognisko i schować się przed deszczem. Wzdłuż trasy znajdują się tablice edukacyjne z planami spływu i mapami gminy Sianów oraz znaki informacyjne, ułatwiające przepłynięcie rzeki. Wolny nurt rzeki pozwala na obserwację przyrody. Płynąc kajakiem można spotkać bobry, gniazda bocianów i czapli oraz latające orły bieliki.

W sezonie letnim rzekę Unieść odwiedza około 2000 osób, korzystających ze zorganizowanych spływów kajakowych.

Na terenie gminy Sianów znajdują się 5 ośrodków jazdy konnej w miejscowościach: Kędzierzyn, Krzykacz, Maszkowo, Rzepkowo i Skibno.

Unikalną atrakcją turystyczną gminy Sianów są wioski tematyczne, które stanowią jeden ze sposobów ożywiania gospodarki wiejskiej w sołectwie.

Adriana Bober

Rolnicy gminy Będzino pracowici i zaradni

Powierzchnia gminy Będzino wynosi 16 600 ha. W skład gminy wchodzi 24 sołectwa oraz 43 miejscowości, które zamieszkuje około 8 400 mieszkańców.

Gmina Będzino to typowa gmina rolnicza z przewagą pól uprawnych i łąk, z kępami drzew ciągnących się wśród pagórków i równin, z zabudowaniami kolonijnymi i miejscowościami położonymi wzdłuż dróg. Rolnicy gminy Będzino od wielu lat osiągają bardzo dobre plony zbóż i rzepaku. Są elitą w hodowli bydła mlecznego. Osiągnięcie tak dobrych wyników produkcyjnych w dużej mierze zawdzięczają stosunkowo dobremu glebom, nadmorskiemu klimatowi, ale też swojej pracowitości, zaradności i wiedzy, którą z roku na rok uzupełniają.

Po wejściu Polski do Unii Europejskiej, dzięki dofinansowaniu z różnych programów rolniczych, wiele gospodarstw zostało wyposażonych w nowoczesne maszyny, wykonano dużo remontów i modernizacji budynków, rolnicy na bieżąco korzystają ze szkoleń i zdobywają nowe doświadczenia. Gospodarstwa z roku na rok zmieniają się na lepsze, przybywa nowych nasadzeń, rozwiązań technologicznych, ulepszeń organizacji pracy, a warunki mieszkaniowe nie ustępują najlepszym standardom w mieście.

Dowodem zauważalnych zmian jest organizowany od sześciu lat konkurs „Piękna wieś Twoją zasługą”, w którym każdego roku zaszczytne miejsca zdobywają coraz to inne zagrody wiejskie, posesje, budynki wielorodzinne czy wsie. To duża zasługa właścicieli domostw, ale i władz gminy oraz przedstawicieli spółdzielni mieszkaniowych i służb komunalnych.

Struktura gospodarstw rolnych w gminie Będzino kształtuje się następująco:

- od 1-2 ha - 320 gospodarstw,
- 2-5 - 251 gospodarstw,
- 5-10 - 179 gospodarstw,
- 10-15 - 107 gospodarstw,
- 15 i więcej - 161 gospodarstw.

Razem gospodarstw rolnych jest 1019.

Na terenie gminy znajduje ponad 20 gospodarstw rolnych wielkoobszarowych oraz kilkanaście zakładów produkcyjnych związanych z rolnictwem, które mają duże znaczenie nie tylko ze względu na wielkość produkcji, ale i ilość zatrudnionych osób oraz tworzenie coraz to nowych miejsc pracy. Do takich należą:

- Ośrodek Hodowli Zarodowej w Mścicach,
- Spółka „SAD” w Dworku,
- Rol-Max spółka z o. o. ze Strzepowa,
- prywatne gospodarstwa rolne - państwa Sobieraj z Strachomina, pana Chmielewskiego z Łopienicy, pana Micielskiego z Kładna.

Znaczące zakłady produkcyjne związane bezpośrednio lub pośrednio z rolnictwem to:

- Przedsiębiorstwo Zbożowo-Młynarskie PZZ w Stoislawiu,

I miejsce w 2010 r. w kategorii „posesja” - H. i Z. Podgórcy z Dobrzycy

Ośrodek „Magnolia” w Łasinie Koszalińskim

Piekarnia Bajgiel w Będzinie, która wypieka tegoroczny chleb dożynkowy

- piekarnia w Będzinie i Dobrzycy,
- GS Samopomoc Chłopska, kółko rolnicze oraz Bank Spółdzielczy w Będzinie.

Gospodarstwem o kierunku ogrodniczko-szkółkarskim jest prywatne gospodarstwo państwa I. i P. Bigońskich „Hortulus” w Dobrzycy.

Ogrody tematyczne, szkółka roślin ozdobnych oraz market-ogród i galeria, to wielka atrakcja turystyczna nie tylko dla mieszkańców gminy, ale całego Pomorza Środkowego. Ogrody odwiedza rocznie ponad 150 tys. turystów z całego kraju i Europy i z myślą o nich powstał Caffèbar Barwinek serwujący m.in. grillowane na ziołach mięsa i sery, wyśmienitą kawę i desery.

Nad panoramą Mścic widoczne są z daleka elewatory zbożowe PZZ w Stoislawiu. Powstanie przedsiębiorstwa datuje się na 1958 rok. Do roku 1965 zakład dysponował bazą magazynową o pojemności 110 tys. ton. Intensywny rozwój przedsiębiorstwa nastąpił po 1966 roku - wraz ze wzrostem towarowości zbóż koszalińskiego rolnictwa. W latach 1975-1979 wybudowano kompleks magazynów i młynów w Stoislawiu obejmujący:

- magazyn zbożowy o pojemności 100 tys. ton,
- młyn pszenno o dobowej zdolności przemiałowej 250 ton,

Urząd Gminy Będzino

www.bedzino.pl
e-mail: ug@bedzino.pl

76-037 Będzino 19
tel. (94) 316-24-26, 316-24-70
316-24-78, 316 25 30
fax. (94) 316-23-07

Wójt gminy Będzino: Henryk Broda
zastępca wójta gminy:

Henryk Lubocki
sekretarz gminy: Zdzisław Pleban
Przewodniczący Rady Gminy: Andrzej Nożykowski

- młyn żytni o dobowej zdolności przemiałowej 100 ton,
- kaszarnia jęczmienna i gryczana o dobowej zdolności przemiałowej 30 ton,
- płatkarnia owsiana o dobowej zdolności przemiałowej 60 ton.

Przedsiębiorstwo na bieżąco prowadzi intensywne prace remontowo-inwestycyjne dotyczące prawie wszystkich działów produkcyjnych, co przyczyniło się do rozpoczęcia w 2003 r. działań mających na celu wdrożenie systemów zarządzania ISO 9001: 2001 i HACCP. Od maja 2004 przedsiębiorstwo posiada certyfikat ISO. Obecnie PZZ w Stoislawiu są jednym z największych zakładów przetwórczo-zbożowych w kraju, znanym i cenionym pod względem jakości i różnorodności produkcji. Duże osiągnięcia zakładu, jego rozwój i bieżąca działalność, to ciężka i odpowiedzialna praca doświadczonych załogi i kadry kierowniczej, ale w dużej mierze wieloletnie i fachowe zarządzanie przedsiębiorstwem dyrektora Albina Badowera.

Kilkunastu rolników w gminie Będzino świadczy usługi turystyczne w postaci wynajmowania pokoi i przyjmowania gości i w ten sposób dorabia do budżetu domowego. To bardzo dobry sposób na zarobienie, ale i duża odpowiedzialność oraz zobowiązanie. O tym sposobie zarabiania rolników decydują między innymi korzystne położenie wielu gospodarstw i w miarę dobre ich wyposażenie w podstawowe zaplecze infrastrukturalne.

Na terenie gminy rozwija się też turystyka, a w związku z tym powstają nowe miejsca noclegowe spełniające w większości standardy unijne.

Przykładem mogą tu być:

- Hotel „Verde” i motel „Żeglarz” w Mścicach.
- Posiadłość w Barninku.
- Pensjonat „U Hrabiego” w Podamirowie.
- Ośrodek „Magnolia” w Łasinie Koszalińskim.
- Ośrodek Wypoczynkowy w Pleśnej.

Dzięki korzystnemu położeniu, dużemu zaangażowaniu społeczności lokalnej, zapobiegliwości władz gminnych i wielu instytucji gmina Będzino rozwija się wielokierunkowo. Z roku na rok zyskuje na atrakcyjności i znaczeniu wśród gmin powiatu koszalińskiego oraz staje się ważną gminą w województwie zachodniopomorskim - a to zobowiązuje.

Przygotowała **Teresa Dębiec**

Rolnictwo gminy Biesiekierz

Urząd Gminy Biesiekierz
www.biesiekierz.eu
e-mail: gbiesiekierz@post.pl

76-039 Biesiekierz 103
tel./fax. (94) 318-03-10
318-03-19, 318-03-70

Wójt gminy Biesiekierz:
Marian Hermanowicz
Sekretarz gminy: Maria Węgrzynek
Przewodniczący Rady Gminy:
Jan Lach

terenie gminy Biesiekierz to:

Ryfun Mirosław i Maria - Kraśnik Koszaliński, pow.245 ha, hodowla bydła 220 szt. w tym 110 krów.

Podgórski Mieczysław - Kraśnik Koszaliński, pow.100 ha, hodowla bydła 65 szt., w tym 35 krów.

Zmysłowski Zbigniew - Warnino, pow. 75 ha, hodowla bydła - 60 szt., w tym 40 krów.

Niezgoda Tomasz - Parnowo, hodowla bydła 70 szt., w tym 40 krów.

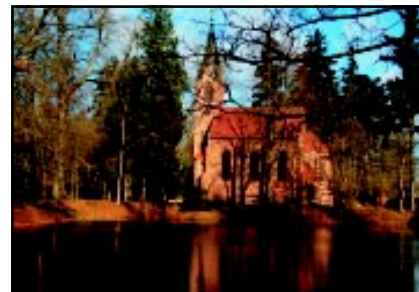
Domżał Włodzimierz - Biesiekierz, pow. 350 ha, uprawa zbóż i rzepaku.

Smagiel Sławomir - Biesiekierz, pow.180 ha, uprawa zbóż i chów bydła.

Szymański Dariusz - Warnino, pow. 84 ha, uprawa zbóż i ziemniaków.

Smagiel Sławomir - Biesiekierz, pow.180 ha, uprawa zbóż i chów bydła

Szymański Dariusz - Warnino, pow. 84 ha, uprawa zbóż i ziemniaków

Kościół w Parsowie

Gmina Biesiekierz leży w dorzeczu rzek Radwi i Czerwonej, która ma swoje źródło w pobliżu Parnowa i płynie zakolami do Morza Bałtyckiego, położona jest po obu stronach drogi krajowej nr 6, drogi o charakterze międzynarodowym - łączy Berlin z Gdańskiem i Królewcem. Gminę zamieszkuje ponad 5700 osób. Gmina podzielona jest na 11 sołectw: Biesiekierz, Gniazdowo, Kotłowo, Kraśnik Koszaliński, Laski Koszalińskie, Nowe Bielice, Parnowo, Parsowo, Stare Bielice, Świemino i Warnino.

Pierwsze wzmianki o Biesiekierzu pochodzą z XIV wieku, kiedy to Krankparowie odsprzedali go wraz z Nosowem i kilkoma innymi, mniejszymi włościami biskupowi kamieńskiemu Filipowi Lumbachowi. W dokumentach nazwę Biesiekierz zapisano w 1276 r. jako Bysiker.

Wieś przez kolejne wieki była ważnym ośrodkiem gospodarki rolnej. Do dnia dzisiejszego jest to jedna z ważniejszych gałęzi rozwijających się na terenie gminy.

Znakiem rozpoznawczym gminy jest ziemniak, widoczny nawet na logo Biesiekierza. Pomnik tej popularnej rośliny stanowi swoisty symbol tej gminy. Prace nad monumentalną bulwą trwały ponad rok. Uroczyste otwarcie odbyło się latem 1983 r. Autorem największego pomnika w Europie, a podobno nawet na świecie, jest Wiesław Adamski. Powstał on na zlecenie ówczesnego dyrektora biesiekierskiej Stacji Ho-

dowli Roślin - Mariusza Roedera, który w ten sposób pragnął uwiecznić fakt wyhodowania 9 odmian ziemniaka. Formę w kształcie ziemniaka przymocowano do stalowego stelaża i wkopano w ziemię przy trasie Koszalin-Szczecin. Sama bulwa liczy 3,95 m wysokości, ze stelażem 9 m

Obszar gminy wynosi 11680 ha, użytki rolne stanowią 8 379 ha, w tym grunty orne 6179 ha, łąki 1054 ha, pastwiska 820 ha.

Zasiewy w roku 2009 wynoszą: zboża 4000 ha, ziemniaki 500 ha, rzepak 180 ha. Plony zbóż wynoszą 38q z 1 ha, ziemniaków 180q z 1ha, rzepak 29q z 1 ha.

Wyóżniające się gospodarstwa na

Pałac w Parsowie

Krystalicznie czyste rzeki i jeziora

Bobolice - malownicze miasto położone w uroczej Dolinie Chocieli, przecięte dwoma głównymi szlakami biegnącymi z Warszawy i Poznania do Kołobrzegu. Legenda głosi, że na ziemi, gdzie dziś leżą Bobolice, mieszkała rodzina osadników. Siedmiu braci marzyło, by wyruszyć w nieznaną, ciekawiającą ich świat. Kiedy rodzice pomarli, bracia za namową wróżby, rozdzielili się i każdy poszedł w swoją stronę. Co roku wracali jednak do swej starej chaty. Z czasem ich dzieci zasiedliły ziemię rodzinną i tak zbudowano osadę, z której powstało miasteczko Bobolice. Krzyżuje się tu siedem tras symbolizujących drogi, którymi bracia podążyli w świat w poszukiwaniu szczęścia. Szczęście to odnaleźli właśnie w Bobolicach. Można by rzec, że wszystkie drogi prowadzą do Bobolic.

To małe, malownicze miasteczko powstało 670 lat temu, a w roku 2010 obchodzi swój jubileusz. Całe pokolenia tworzyły jego historię. Dziś Bobolice w otoczeniu dolin i jezior emanują pozytywną energią, co symbolizuje słońce w jego logotypie, a niebo to otwartość jego mieszkańców.

W roku jubileuszu - 16 kwietnia miasto wprowadziło do obiegu dukat lokalny - miedziane „4 Boboliczaki”, którego producentem jest Mennica Polska SA. Pełni on funkcję bonu towarowego. Zostały również wyemitowane srebrne monety - „70 Boboliczaków”, które mają wartość kolekcjonerską.

Rozwój miasta i gminy harmonizuje z przyrodą, która szczególnie hojnie obdarzyła te tereny. Zróżnicowana morfologia terenu, duża lesistość i duża ilość jezior polodowcowych jest swoistym „darem matki natury”, który sprawia, że gmina Bobolice jest rajem dla miłośników przyrody. Tereny gminy Bobolice posiadają oryginalne i unikatowe wartości środowiska przyrodniczego. Ze względu na niepowtarzalny i wyjątkowe walory przyrodnicze ziemi boboliczkiej utworzono tutaj rezerwat przyrody (rezerwat przyrody „Buczyna”, rezerwat przyrody „Jezioro Szare”, rezerwat przyrody „Jezioro Piekietko”), zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Dolina Chocieli” i Obszar Chronionego Krajobrazu „Dolina Radwi”.

Blisko Bobolic, tuż przy nieczynnym, przecinającym miasto nasypie kolejowym, na łąkach w Dolinie Chocieli króluje petnik

europejski. Jest to „róża” boboliczkiej łąki. Jest rośliną prawnie chronioną. Tworzy imponujące kwiatne kobierce. Według lokalnej legendy jego nazwa wzięła się od pełni księżyca, podczas której został po raz pierwszy zauważony. Jego kulisty kształt przypominał pełnię, stąd został nazwany pełnikiem.

Ze względu na korzystne położenie geograficzne oraz bogatą historię gmina Bobolice obfituje w szereg atrakcji turystycznych i kulturowych. Wielbiciele przyrody znajdują tu liczne gatunki unikatowej flory i fauny, co zachęca ich do odbywania pieszych wycieczek po lasach i łąkach. Pośród urokliwych lasów, jezior i rzek wabiących swoim pięknem pasjonatów myślistwa i wędkarstwa rozpościerają się szlaki rowerowe, będące gratką i rajem dla bicyklistów.

Pomimo, iż na terenie gminy miejsko-wiejskiej Bobolice grunty rolne stanowią 43% całości powierzchni, panują tutaj niekorzystne warunki gruntowe dla rozwoju produkcji rolnej. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zaliczyło gminę Bobolice do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania. Funkcja produkcyjna na obszarze gminy reprezentowana jest przez przetwórstwo rolno-spożywcze, przerób drewna, wydobywanie i przerób kopalin, niewielką produkcję energii elektrycznej. 32,2% całej populacji ludności w wieku produkcyjnym pracuje w rolnictwie. Ogólna liczba gospodarstw rolnych występujących na tych terenach wynosi około 450, w tym około 10 gospodarstw o powierzchni powyżej 100 ha. Dominującym kierunkiem produkcji rolnej jest

Urząd Miejski w Bobolicach

www.bobolice.pl

e-mail: gmina@bobolice.pl

76-020 Bobolice

ul. Ratuszowa 1

tel. (94) 345-84-01

fax. (94) 345-84-20

Burmistrz Bobolic: Sylwester Sobański

zastępca burmistrza:

Mieczysława Brzoza

przewodniczący Rady Miejskiej:

Zdzisław Czarniecki

sekretarz gminy:

Krystyna Dobrzańska

uprawa zbóż, poza tym na naszym terenie istnieją fermy trzody chlewnej i fermy hodowli bydła mlecznego. Rolnicza przestrzeń produkcyjna gminy Bobolice spełnia wymogi stawiane produkcji wysokiej jakości żywności. Składa się na to przede wszystkim czyste środowisko glebowe oraz mazaikowość struktur gleb sprzyjająca wielokierunkowości gospodarstw. Atrakcyjność turystyczna terenów należących do gminy wpływa korzystnie na rozwój agroturystyki.

Serdecznie Państwa zapraszamy do odwiedzenia naszej pięknej miejscowości, poznania jej historii i zabytków, dorobku artystycznego, do oddychania nieskażonym powietrzem, do odpoczynku nad krystalicznymi rzekami i jeziorami.

Miasto legendarnych siedmiu dróg zaprasza.

Poznaj to miejsce, a wrócisz tu znów.

Agata Jasińska, Dolina Chocieli w Bobolicach

Dożynki to czas szczególnie dla każdego gospodarza. Po wytężonej, wielomiesięcznej pracy świętujemy efekty codziennego trudu koszalińskich rolników. Chciałbym w imieniu własnym oraz wszystkich mieszkańców Koszalina bardzo podziękować za ten szczególnie wysiłek. Jego efekty są widoczne. Coraz częściej wykorzystując środki unijne i szanse, którą przyniosło uczestnictwo Polski w Unii Europejskiej, koszalińskie rolnictwo rozwija agroturystykę, wprowadza innowacyjne rozwiązania w gospodarstwach, inwestuje w nowoczesne urządzenia rolnicze. Wzrasta produkcja rolna, rozwija się hodowla. Cenne, że przykładą się przy tym należytą wagę do zagadnień ochrony środowiska naturalnego. Poprzez swoją pracę, swoją aktywność udowadniają - drodzy mieszkańcy Sianowa i powiatu koszalińskiego, że nasz region - ziemia koszalińska jest dobrym miejscem do pełni życia.

Piotr Jedliński

Pełniący obowiązki Prezydenta Koszalina

Prezydent Koszalina
Miroslaw Mikietyński,
zastępcy: Piotr Jedliński,
Andrzej Jakubowski,
Przemysław Krzyżanowski
Przewodniczący Rady Miejskiej
Tomasz Czuczak

Urząd Miejski
75-007 Koszalin
Rynek Staromiejski 6-7
Tel.: (+48) 94 348 86 00
Fax: (+48) 94 348 86 25
www.koszalin.pl

Koszalin to miasto położone między morzem a jeziorami, liczące 109 tys. mieszkańców, będące drugim najważniejszym ośrodkiem gospodarczym w regionie zachodniopomorskim. Aspiracje rozwojowe miasta potwierdziło poszerzenie jego terytorium od 1 stycznia 2010 r. o sołectwa Jamno i Łabusz, będące wcześniej częścią Gminy Będzino. Tym samym Koszalin uzyskał bezpośredni dostęp do jeziora Jamno - a poprzez uruchomioną przeprawę statkiem *Koszałek* z morzem i pasem nadmorskim. Ten kierunek będzie główną osią rozwoju przestrzennego Koszalina w najbliższych latach.

Koszalin dzięki dużej powierzchni obszarów z zielenią i bogatą szatą roślinną jest nazywany oazą przyrodniczo-krajobrazową. Miasto jest zaliczane do najbardziej ekologicznych i zielonych w Polsce. Jego obszar obejmuje ponad 98 km² malowniczego terenu z 4 parkami w samym sercu miasta oraz z wznoszącą się na wysokość 137 m n.p.m. prastarą Górą Chełmską, na szczycie której znajduje się wieża widokowa, skąd rozpościera się wspaniały widok na koszalińskie lasy, wybrzeże Bałtyku. Częściowo w granicach Koszalina leży rezerwat ornitologiczny „Jezioro Lubiatowskie”, obejmujący swym zasięgiem 300 ha wód i 70 ha bagien. Miasto okalają również rezerваты „Jezioro Parnowskie” i rezerwat glebowy „Bielica” a od północy miasta brzegi Jeziora Jamno (9 pod względem wielkości jezioro w Polsce).

Ponadto, w Koszalinie znajduje się 7 parków spacerowo-wypoczynkowych, 34 zieleńce oraz 2 rezerваты przyrody.

Koszalin posiada bardzo atrakcyjną

ofertę kulturalną, która jest wynikiem działalności miejskich instytucji kultury, takich jak: Centrum Kultury 105, Bałtycki Teatr Dramatyczny, Muzeum, Filharmonia Koszalińska czy Koszalińska Biblioteka Publiczna. Do najważniejszych imprez miejskich należy zaliczyć: Festiwal Debiutów Filmowych „Młodzi i Film”, Międzynarodowy Festiwal Organowy, Festiwal Rockowy Generacja, Hanza Jazz Festiwal, Festiwal Ulica Smaków, a także Europejski Festiwal Filmowy „Integracja Ty i Ja”.

Każdy turysta odwiedzający Koszalin powinien zapoznać się ze spuścizną architektoniczną w postaci obiektów zabytkowych, np. Skansenem kultury jamneńskiej, Kamienicą gotycką z XV w. - „Domek Kata”, Katedrą gotycką z XIV w. pw. Niepokalanego poczęcia NMP. Wyżej wymienione zabytki wraz z 24 innymi atrakcjami turystycznymi tworzą Staromiejską Trasę Turystyczną.

Koszalin jest miastem, w którym stale dba się o poprawę infrastruktury. Wystarczy wspomnieć, że tylko w roku 2010 z budżetu miasta przeznaczono

ponad 140 mln złotych na inwestycje infrastrukturalne, takie jak drogi, sala koncertowa Filharmonii Koszalińskiej, hala widowiskowo-sportowa, budynki komunalne i socjalne, rozbudowę *Kompleksu Koszalin Specjalnej Strefy Ekonomicznej*.

Stale przybywa obiektów sportowych, zarówno tych w szkołach (budowa hali sportowej w Gimnazjum nr 6), jak i na osiedlach mieszkaniowych (Orliki). Miasto realizujące program „Inteligentnego Koszalina”, czyli rozwoju sieci internetowej, przystąpiło do budowy zewnętrznego pierścienia komunikacyjnego, który znacznie poprawi możliwości komunikacyjne, co ma priorytetowe znaczenie dla rozwoju turystyki w Koszalinie i regionie. Temu służą także uruchomione połączenie kolejowe z Mielnem Koszalińskim oraz przeprawa statkiem „Koszałek”, który połączył miasto z Morzem Bałtyckim - krótszą i turystycznie atrakcyjną drogą przez jezioro Jamno.

Rolnictwo w gminie Manowo

Ogólna powierzchnia gruntów Gminy Manowo wynosi 18857 ha, w tym 4331 ha stanowią użytki rolne. Gospodarstwa rolne na terenie gminy dzielą się na sektor prywatny i państwowy, który reprezentowany jest przez Zakład Doświadczalny Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Boninie oraz Ośrodek Hodowli Zarodowej Sp. z o.o. Kłanino (grunty w Grzybnicy).

OGÓLNA POWIERZCHNIA	18857 ha
Użytki rolne	4331 ha
W tym:	
- grunty orne,	2822 ha
- odłogi i czasowe ugory,	900 ha
- łąki,	286 ha
- pastwiska,	87 ha
- sady i plantacje wieloletnie.	236 ha
Lasy i grunty leśne	12414 ha
Pozostałe grunty	2112 ha

Gmina Manowo charakteryzuje się bardzo słabymi glebami (współczynnik bonitacji wynosi 0,67). W większości występują tu gleby klasy IVb oraz V i VI, które są mocno zakwaszone oraz pozbawione wielu mikroelementów. Zużycie NPK na 1 ha wynosi nieco ponad 237 kg/ha, średni plon zbóż wynosi 33,2 q/ha, ziemniaków 232 q/ha, natomiast wydajność mleka od krowy wynosi 3129 l/rok.

Rolnicy w większości zajmują się uprawą tradycyjnych roślin, warzyw i owoców, takich jak: zboża (pszenica ozima i jara, mieszanki zbożowe, owies, jęczmień, żyto i pszenżyta ozime), ziemniaki, rzepak, trawy na gruntach ornych, uprawy sadownicze (aronia, orzech włoski, borówka amerykańska i leszczyna), mieszanki traw wieloletnich z koniczyną oraz warzywa i kwiaty w uprawie polowej.

Bardzo spadło pogłowie bydła na terenie gminy. W przeciągu 10 lat o 60%. Nie lepiej przedstawia się sytuacja w trzodzie chlewnej, spadek pogłowia o 35%.

Zwierzęta hodowlane na terenie Gminy Manowo

ZWIERZĘTA	IŁOŚĆ
Bydło 285	
- w tym krowy.	106
Trzoda chlewna	256
- w tym maciory.	22
Owce	8
Kozy	156
Konie	14

Urząd Gminy Manowo

www.manowo.pl
e-mail: urzadz@manowo.pl

76-015 Manowo 40
tel. (94) 318-32-20
fax. (94) 318-32-89

Wójt gminy Manowo:

Roman Kłosowski
Sekretarz gminy: Irena Oleksy
Przewodniczący Rady Gminy: Jan Prus

Dzięki bezpośrednim dopłatom do upraw z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa niektóre gospodarstwa podreperowały swoją sytuację finansową, jednak podwyżki cen środków do produkcji rolniczej spowodowały, że dopłaty są tylko rekompensatą w 50% pokrywającą poniesione koszty. Wielu rolników z terenu naszej gminy od początku wejścia do Unii Europejskiej skorzystało z programów unijnych w ramach PROW 2004-2006 i PROW 2007-2013, w ramach których można było się ubiegać o fundusze na zakup sprzętu rolniczego, wybudować płytę obornikową czy też nowe budynki gospodarskie.

Rolnicy z terenu naszej gminy skorzystali z następujących programów:

- wsparcie gospodarstw niskotowarowych - 12 gospodarstw,
- inwestycje i modernizacja gospodarstw rolnych - 8 gospodarstw,
- podniesienie standardów w gospodarstwach rolnych - 6 gospodarstw,
- programy rolnośrodowiskowe - 16 gospodarstw,
- renty strukturalne - 9 rolników,
- wsparcie gospodarstw na terenach o niekorzystnych warunkach gospodarowania - 143 gospodarstwa,
- różnicowanie działalności rolniczej - 1 gospodarstwo.

Szansą na dalsze funkcjonowanie i rozwój gospodarstw są oczywiście dopłaty i programy unijne kierowane na różnorodną działalność, m.in.:

- tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,
- różnicowanie działalności w kierunku nierolniczym,
- udział rolników w systemach jakości żywności.

Plon niesiemy

Urząd Gminy w Mielnie

e-mail: ug@gmina.mielno.pl

ul. Bolesława Chrobrego 10

76-032 Mielno

tel. (94) 345-98-30

fax. (94) 345-98-34

Wójt gminy Mielno:

Zbigniew Choiński

zastępca wójta: Marek Gieldon

sekretarz: Henryk Bieńkowski

przewodniczący Rady Gminy:

Piotr Garnicki

Do najważniejszych zadań promocyjnych zrealizowanych w ciągu ostatnich 12 miesięcy należy na pewno kampania „Czas na Bałtyk”. Jej pomysłodawcą jest **Zbigniew Choiński** - wójt gminy Mielno a kampania ma na celu zachęcanie Polaków do wypoczynku w kurortach polskiego Wybrzeża oraz promocję nadbałtyckich atrakcji. Z jego inicjatywy w dniu 25.08.2009r. w Mielnie spotkali się przedstawiciele wszystkich nadbałtyckich samorządów i tam właśnie została podjęta decyzja o realizacji tego przedsięwzięcia. W projekcie bierze udział 21 gmin oraz samorządy obu województw. Patronat nad przedsięwzięciem objęło Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz Polska Organizacja Turystyczna. Chodziło o to, by nad nasze morze przyciągnąć turystów nie tylko latem, ale również wiosną, jesienią czy zimą. W lutym na stokach nartarskich w Jurgowie i Karpaczu, pojawiły się plaże, w kwietniu, w największych polskich miastach, zawisły gigantyczne plakaty z okularami, natomiast w sierpniu po naszych plażach chodził św. mikołaj, który przekonywał, że warto przyjeżdżać nad polskie morze, bo wbrew pozorom jest również atrakcyjne jak Morze Śródziemne.

W lutym tego roku już po raz siódmy odbył się Złot Morsów, sztandarowa impreza gminy przyciągająca tysiące osób do Mielna w okresie tzw. martwego sezonu. Największą atrakcją imprezy był Mieleński Pałac Słubów i bicie rekordu Guinnessa w liczbie osób wspólnie kąpiących się zimą w morzu. Próba ta zakończyła się sukcesem i uznaniem rekordu przez Biuro „Guinness World Records”. Złot Morsów został laureatem konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, jako „Wydarzenie turystyczne promujące region w 2009 r.”.

Priorytetem rozwoju gminy jest turystyka, dlatego stale tworzy się tutaj nowe produkty turystyczne, podnosi jakość świadczonych turystom usług i realizuje wiele nowych inwestycji. Sukces w rosnącym ruchu turystycznym to gwarancja rozwoju gminy i poziomu życia jej mieszkańców.

Obchody dożynek wpisały się już na stałe do kalendarza imprez powiatowych, które pielęgnują rodzimą tradycję, służą promowaniu rolnictwa i są wyrazem wdzięczności za dobre i szczęśliwe zbiory. Mimo że w naszej gminie minęły już lata, gdy pola złociły się łanami zbóż, a rolnicy całymi rodzinami pracowali przy żniwach, to pozostał jednak wciąż żywy obyczaj i pamięć. Większość obszarów rolnych rolnicy dzielą na działki budowlane, ale nadal istnieje ok. 402 gospodarstw rolnych powyżej 1 ha (poniżej 1 ha jest dodatkowo 1219 poddanków). Na terenie gminy pracują także rybacy - aktualnie w Chłopach i w Unieściu prowadzi działalność 22 rybaków (zatrudnionych jest dodatkowo 59 osób). To najbardziej niebezpieczny i trudny zawód wykonywany w naszej gminie. Ostatnia lipcowa tragedia w Chłopach pokazała, jak niebezpieczne i nieobliczalne jest morze. Do dzisiaj nie otrząsnęliśmy się z tego wielkiego nieszczęścia, które dotknęło naszych rybaków, ich rodziny i całą gminną społeczność.

Gmina Mielno jest jednym z najbardziej atrakcyjnych turystycznie regionów Polski, a dochody z tej działalności, stanowią podstawowy zysk i plon miejscowości oraz jej mieszkańców. Około 95% firm i przedsiębiorstw na tutejszych terenach związanych jest z przemysłem turystycznym. Coroczne dożynki gminne i powiatowe traktowane są jako święto końca sezonu turystycznego.

Dzięki licznym inwestycjom, liczba wypoczywających tu gości z roku na rok powiększa się. Przebudowa ulic i chodników w Mielnie, zmieniła stolicę naszej gminy w uroczy spacerowy deptak, a współpraca Mielno Holding - Firmus

Group przystosowuje istniejącą i planowaną infrastrukturę w unikatowe miejsce wypoczynku i rekreacji. Działania podejmowane na terenie wszystkich miejscowości gminy oraz realizowane inwestycje mają na celu podniesienie rangi Mielna, jako gminy turystycznej oraz poprawę warunków życia jej mieszkańców. Realizacji tego jasno określonego celu służyć będzie szereg przedsięwzięć podejmowanych w ramach następujących priorytetów rozwoju gminy:

1. Odbudowa i modernizacja promenady nadmorskiej wraz z przejściami na plażę w Mielnie i w Sarbinowie.
2. Budowa i modernizacja ulic oraz ciągów spacerowych i rowerowych na terenie całej gminy.
3. Rozbudowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej w tym budowa Sali audiowizualnej przy Zespole Szkół w Mielnie.
4. Poprawa warunków wypoczynku - dostęp do infrastruktury sanitarnej na plażach i w ich rejonie na terenie całej gminy.
5. Budowa portu jachtowo-pasażerskiego na kanale jamiejskim.
6. Budowa mól spacerowo-cumowniczych w miejscowościach gminy.

Pozycja znanego w całym kraju ośrodka turystycznego wymaga ciągłej promocji atrakcji, oferty i potencjału turystycznego. Gmina aktywnie działa, aby nasza oferta turystyczna była konkurencyjna w kraju i zagranicą budując tym samym pozycję lidera w branży. Wszystkie podejmowane działania służą jednemu podstawowemu celowi: zachęceniu jak największej liczby turystów do odwiedzenia gminy Mielno.

Rolnictwo w gminie Polanów

Na terenie gminy Polanów panują średnie warunki naturalne do produkcji rolnej. Warunki klimatyczne i przyrodniczo-glebowe cechują się dużym zróżnicowaniem. Tereny gminy charakteryzują się wieloma wzniesieniami a klimat dużą zmiennością frontów atmosferycznych. Gleby klasy bonitacyjnej uznane zostały od żyznych - klasy III do bardzo słabych - klasy VI.

Na terenie gminy funkcjonuje kilkaset gospodarstw rolnych, rolniczo użytkowanych gruntów jest około 40%. Dominuje uprawa zbóż, która stanowi 70 % struktury zasiewów. Produkcja zwierzęca związana jest z produkcją mleka i bydła. Gmina może pochwalić się dobrze rozwiniętą hodowlą ryb słodkowodnych - łososiowatych oraz karpio-watych prowadzoną w oparciu o rzekę Grabową i dopływ Radwi. Warunki klimatyczne oraz naturalne sprzyjają rozwojowi rolnictwa ekologicznego, stają się one popularne, dzięki czemu przyczyniają się do rozwoju turystyki na terenie gminy Polanów. Liczba gospodarstw ekologicznych ciągle rośnie, obecnie jest ich już ponad 70.

Gmina Polanów może pochwalić się pierwszą w województwie zachodniopomorskim biogazownią w Naclawiu, należąca do duńskiej firmy Poldanor, która zapoczątkowała budowę bio-

gazowni rolniczych w naszym regionie. Biogazownia będzie zaopatrywać w energię elektryczną i ciepłą mieszkańców Naclawia. Powstanie takiej biogazowni to duży sukces inwestorów oraz korzyść dla środowiska i lokalnej społeczności.

W roku 2010 gmina Polanów rozpoczęła budowę kanalizacji sanitarnej w Rzeczycy Wielkiej oraz części Polanowa na ulicach: Bobolickiej, Żwirowej, Partyzanckiej, Młodzieżowej części ulicy Wolności oraz Zakładu Maced. Koszt tej inwestycji wyniesie 1,79 mln zł, a dofinansowana zostanie ona ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

Na początku bieżącego roku rozpoczęto również budowę świetlic wiejskich w miejscowościach Kościernica i Rzeczycy Wielka. Dzięki budowie oraz zakupowi nowoczesnego wyposażenia świetlice będą pełnić funkcję kulturotwórczą w miejscowościach. Obydwie świetlice dostosowane będą do potrzeb około 100 mieszkańców. Koszt budowy to 2 mln zł, który zostanie pokryty ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013, w ramach działania „Odnowa i Roz-

Urząd Miejski w Polanowie
e-mail: um@polanow.pl

ul. Wolności 4
76-010 Polanów
tel. (94) 318-83-29
318-83-51
fax. (94) 318-83-87

Burmistrz Polanowa:
Grzegorz Lipski
zastępca burmistrza: Piotr Górniak
przewodniczący Rady Miejskiej:
Józef Jerzy Wilk

wój Wsi”.

W konkursie ogłoszonym przez Zachodniopomorski Urząd Marszałkowski na „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”, w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, gmina zgłosiła kilka wniosków, dzięki czemu w kwietniu 2010 roku przyznano dofinansowanie Zakładowi Usług Komunalnych w Polanowie w wysokości 266,3 tys. zł na zakup samochodu specjalistycznego do przewozu butelek plastikowych i zakupu pojemników do segregacji odpadów, w celu uregulowania gospodarki odpadami na terenie gminy Polanów.

W ubiegłym roku samochodem specjalistycznym cieszyła się Ochotnicza Straż Pożarna w Polanowie, która zakupiła za 619,95 tys. zł wóz ciężarowy ratowniczo-gaśniczy marki Mercedes Benz Atego. Wóz bojowy został sfinansowany m.in. ze środków Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczej Straży Pożarnej RP Województwa Zachodniopomorskiego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Burmistrz Polanowa **Grzegorz Lipski** w lipcu br. podpisał umowę z marszałkiem województwa zachodniopomorskiego na realizację pierwszego etapu projektu pn. „Nadbudowa z przebudową oraz zmianą sposobu użytkowania byłego budynku usług handlowych na Centrum Społeczno-Kulturalne w Polanowie”. Siedzibę znajdzie tam Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna. Realizacja projektu rozpocznie się w październiku 2010 r. i zakończy w czerwcu 2011r. Całkowity koszt projektu to ponad 2 mln zł, w tym dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Unii Europejskiej wyniesie 999, 3 tys. zł.

Dzięki zaangażowaniu władz lokalnych oraz możliwości pozyskania środków finansowych od instytucji europejskich, źródeł krajowych, zagranicznych, możliwy jest dalszy rozwój infrastruktury gminy oraz dalsza poprawa jakości życia mieszkańców gminy Polanów.

Nowo zakupiony samochód strażacki OSP Polanów

Poldanor biogazownia w Naclawiu

Samochód specjalistyczny ZUK Polanów

Świetlica wiejska w Kościernicy

Gmina rolnictwem stoi

Gmina Świeszyno położona jest na południe od Koszalina w dolinie rzeki Czarnej, Chotli i Radwi. Składa się z dziesięciu sołectw i jest typową gminą wiejską. Ogólna powierzchnia gminy wynosi 13.259 ha z czego użytki rolne stanowią 7.270 ha, w tym grunty orne 4.951 ha, trwałe użytki zielone 2.211 ha, lasy i grunty leśne 4.447 ha oraz grunty pozostałe. Gmina liczy 5600 mieszkańców i ma charakter rolniczo-turystyczny ze względu na zróżnicowany krajobraz oraz pięknie położone jeziora - Hajka, Niedalino, Czarne.

W obrębie gminy leżą obszary chronionego krajobrazu, ważne botanicznie i ornitologicznie.

Charakter rolniczy gminie nadają:

- **sektor prywatny** - to 575 indywidualnych gospodarstw rolnych o powierzchni od 1 ha do 50 ha, w których głównie uprawiane jest zboże, ziemniaki i warzywa oraz owoce na zaopatrzenie miasta Koszalina oraz gospodarstwo państwa **Abbas** z Giezkowa o powierzchni 490 ha,

- sektor publiczny to:

- Zakład Doświadczalny Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Boninie Gospodarstwo Mierzym, gospodaruje na powierzchni 620 ha użytków rolnych, uprawiając rzepak, zboża i ziemniaki. W gospodarstwie prowa-

dzony jest chów i hodowla bydła aktualnie utrzymywanych jest 220 sztuk bydła w tym 150 krów dojnych.

- **POLDANOR S.A.** Przechlewo - Gospodarstwo Zegrze Pomorskie - spółka polskoduńska. Zakład produkcji roślinnej Poldanor S.A. w Zegrzu Pomorskim gospodaruje na ok. 2700 ha. W uprawach przeważa zboże, rzepak i kukurydza. Obecnie na terenie zakładu pracuje 27 osób. W pracach polowych wykorzystuje się najnowsze techniki oraz sprzęt GPS, bezorkową uprawę gleby, ciągniki gąsienicowe Caterpillar Challenger i inne. W gospodarstwie Zegrze Pomorskie prowadzona jest również hodowla bydła mięsnego rasy hereford, limousine i charolaise. Zakład mieści się na terenie dobrze zachowanego kompleksu pałacowo-folwarcznego z przylegającym parkiem dworskim z końca VIII i przełomu XIX i XX wieku.

Turystyka na terenie gminy Świeszyno

Z uwagi na walory przyrodnicze obszar gminy Świeszyno jest bardzo atrakcyjny turystycznie. W klimat naszej gminy idealnie wpisują się ośrodki jeździeckie:

1. Ośrodek jeździecki we Włokach.

Urząd Gminy Świeszyno

www.swieszyno.pl
e-mail: gmina@swieszyno.pl
76 - 024 Świeszyno 71
sekretariat - 94 3160120
Rada Gminy - 94 3160121
fax. (94) 316-14-91

Wójt Gminy Świeszyno:

Franciszek Szczepanik
Sekretarz: Eugeniusz Kić
Przewodniczący Rady:
Józef Rutkowski

2. Ośrodek jeździecki w Niekłonicach.
3. Hodowla Zachowawcza Konika Polskiego - ośrodek jeździecki w Świeszynie.

Na terenie gminy działają dwa koła wędkarskie organizujące zawody przez cały rok. Poławianie ryb nie stanowi jedynej działalności kół. Wędkarze dbają także o czystość brzegów jezior i rzek oraz zajmują się zarybianiem akwenów.

Bydło z Zegrza Pomorskiego - POLDANOR

Kwalifikowane sadzeniaki

Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemiaka Sp. z o.o. z siedzibą w Strzeżęcynie jest spółką o strategicznym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Spółka jest firmą hodowlano-nasienną kontynuującą ponad 50-letnie tradycje polskiej hodowli i nasiennictwa ziemniaka. Pod nazwą Pomorsko-Mazurska Hodowla Ziemiaka firma prowadzi działalność od marca 2010 roku, tj. od czasu połączenia Pomorsko-Mazowieckiej Hodowli Ziemiaka i Hodowli Roślin w Szydaku. Obecnie w skład spółki wchodzi cztery oddziały: Strzeżęcino (woj. zachodniopomorskie), Jezierzycy i Celbowo (woj. pomorskie) oraz Szydłak (woj. warmińsko-mazurskie).

Przedmiotem działalności spółki jest prowadzenie hodowli i nasiennictwa ziemniaka oraz produkcja rolna. Obecnie hodowla nowych odmian prowadzona jest w dwóch oddziałach spółki Strzeżęcynie i Szydaku.

Hodowla nowej odmiany trwa 10 lat i prowadzona jest zgodnie z programem hodowlanym. W nowej strukturze orga-

nizacyjnej firmy program hodowlany jest podzielony na dwie części - pierwsze pięć lat w Strzeżęcynie, kolejne pięć lat w Szydaku.

Hodowla zachowawcza i nasiennictwo ziemniaka prowadzone są w czterech oddziałach spółki. Wszystkie oddziały umiejscowione są w rejonach o najmniejszym zagrożeniu presją wirusową. Cykl rozmnażania materiałów hodowcy rozpoczyna się od rozmnożeń in vitro we własnych laboratoriach tkanekowych do uzyskania mikro- i minibułwy, aż po superelity (BI) i elity (BII)

Mikrobulwy Minibułwy

Aktualnie w naszej ofercie znajdują się 42 odmiany - 23 jadalne i 19 skrobiowych.

Przez wiele lat niewątpliwym atutem spółki była odmiana **BRYZA** wyhodowana w Strzeżęcynie 34 lata temu, ale nadal uznawana za jedną z najsmaczniejszych odmian w Polsce oraz odmiana **IRGA** o białym miąższu, wyhodowana w Szydaku. W ostatnich latach zarejestrowano kilka nowych odmian jadal-

nych: *Syrena*, *Owacja*, *Tajfun*, *Cekin*, *Cyprian*, które znalazły uznanie naszych odbiorców, szczególnie *Tajfun*, który jest odmianą bardzo smaczną, pełną i odporną na suszę.

U góry mikrobulwy, niżej minibułwy

KOBIETA AKTYWNA - DOŻYŃKI POWIATOWE 2010 - SIANÓW

Lucyna Parol

Kiedy zapytaliśmy mieszkańców, kogo widzieliby z gminy Będzino w plebiscycie „Kobieta aktywna 2010”, wskazano LUCYNĘ PAROL z Mścic.

Pani Lucyna urodziła się na ziemi podlaskiej. Od 1973 r. wraz z mężem i rodziną mieszka w Mścicach. Początkowo państwo Parolowie prowadzili gospodarstwo rolne i hodowlę brojlerów, a od 1980 roku prowadzą prywatny zakład produkcyjny specjalizujący się w produkcji materiałów skóropodobnych PU dla przemysłu odzieżowego oraz PCV dla przemysłu meblarskiego. Z czasem zmuszeni byli dostosować się do coraz bardziej wymagającego rynku, unowocześniali swoje li-

nie produkcyjne oraz technologię produkcji, rozszerzając tym samym swoją ofertę. Obecnie produkcja oparta jest na surowcach i technologii wiodących firm chemicznych w świecie. W firmie wytwarza się także różne rodzaje dzianin stosowane jako podkłady w produkcji materiałów powlekanych. Dziś firma Parol jest prężnie działającym przedsiębiorstwem zarówno na rynku krajowym, jak i europejskim. Firma posiada certyfikat RZETELNA FIRMA wydawany przez KR D, który potwierdza rzetelność i partnerstwo w biznesie.

Lucyna Parol jest radną gminy Będzino nieprzerwanie od 1990 roku. Przez trzy kadencje pracowała w Zarządzie Gminy, a przez ostatnie dwie kadencje pełni funkcję przewodniczącej komisji oświatowo-społecznej. Problemy oświaty i szkolnictwa są pani Lucynie bliskie, jako że z wykształcenia jest nauczycielem. To za jej kadencji rozbudowano szkołę w Mścicach, wybudowano salę sportową i boisko „Orlik” oraz Szkołę Podstawową z halą sportową w Dobrzyca. W roku 2010 oddane zostanie do użytku nowe przedszkole na sto dzieci w Mścicach. Przewodnicząca komisji oświatowej zawsze zabiega o bieżące remonty szkół, przedszkoli i świetlic. Dba o poprawę warunków pracy nauczycieli i komfort nauczania dzieci i młodzieży.

Nie obojętny jest jej los wielu ludzi zwracających się o pomoc czy wsparcie. Jest sponsorem wielu inicjatyw społecznych, takich jak piknik abstynencki, zbiórki publiczne, festyny charytatywne. Pani Lucyna to osoba wrażliwa na krzywdę i problemy innych. Wielu ludziom pomogła dając pracę, wsparcie duchowe.

Od lat związana jest z działalnością Rady Parafialnej przy parafii św. Antoniego Padewskiego w Mścicach. Jest sponsorem i fundatorem wielu przedsięwzięć i dobrych rozwiązań na rzecz Kościoła i parafian. Panią Lucynę cechuje pogoda ducha, uśmiech i chęć współpracy, którą zaskarbiła sobie przychylności i zaufanie wielu mieszkańców gminy Będzino. Jest osobą znaną i szanowaną. Dużo czasu poświęca pracy w swoim zakładzie, ale znajduje też czas na prace społeczne, kontakty ze znajomymi i krótkie wyjazdy podyktowane odpoczynkiem. Wraz z mężem wychowali troje dzieci, doczekali się trzech wnuków i jednej wnuczki.

Pani Lucyna ma jeszcze wiele marzeń i dużo do zrobienia - oby starczyły jej siły i chęci, czego życzymy z całego serca.

Elżbieta Piekarska

Jest Sołtysem Gniazdowa od 2002 roku. Prowadzi tu wraz z mężem gospodarstwo rolne. Dla mieszkańców tego obejmującego cztery miejscowości Sołectwa jest po prostu panią Elą. Zawsze

otwartą, uśmiechniętą, ciepłą, pomocną i gotową pocieszyć każdego, kto czuje się zagubiony, czy zmęczony w natłoku codziennych spraw i trosk, których nikomu przecież dziś nie brakuje. Mówi o sobie: *ja, dziewczyna z miasta, która wyszła za rolnika i na gospodarstwie osiadła. Wiele lat minęło, zanim stałam się tu „swoją”*. Wybór na sołtysa jest więc dla pani Eli największą nobilitacją. Jest matką czterech córek, ale dzieci ma pięcioro. Tym piątym, adoptowanym jest właśnie sołectwo

Gniazdowo. Ukochała wieś i jej środowisko. Wie, że życie nie zawsze jest tu łatwe, a mieszkańcy borykają się z wieloma, nieznanymi w mieście, problemami. Dlatego stara się ubarwić ich życie i ma masę pomysłów, które szybko realizuje. Wiele z tych przedsięwzięć stało się już lokalną tradycją, jak: Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dożynki Sołeckie, Konkurs na najlepsze wypieki, loterie fantowe, Wigilie, przedświąteczne rozdawanie prezentów dla dzieci, czy po prostu zwykłe „spotkania przy kawie”. Życie skupia się tu wokół świetlicy wiejskiej. Dlatego pani Elą, jako dobra organizatorka życia kulturalnego, stara się, żeby warunki były tu właściwe, a klimat sprzyjał spotkaniom. Korzysta z doświadczeń przeszłości i nie boi się wyzwań przyszłości. Potrafi skutecznie zabiegać o fundusze, aby sprostać potrzebom sołectwa. Dzięki wspólnym wysiłkom wójta gminy Biesiekierz i pani sołtys udało się pozyskać środki unijne na termomodernizację świetlicy. Ze wstępnych szacunków wynika, że będzie to około 72.500,00 zł. Współpracuje również z radnym gminy Biesiekierz Zygmuntem Królakiem, który jest mieszkańcem sołectwa Gniazdowo i zarazem wielkim przyjacielem pani Eli. Wspólnie odwiedzają miejscowych seniorów, w dniu ich urodzin, z kwiatami i ciepłymi życzeniami. Przed świętami natomiast udają się z opłatkiem do osób, które nie mogą same przybyć na odbywające się tu corocznie świetlicowe spotkania opłatkowe. Czy można w skrócie określić, jaka jest pani sołtys? Najlepszym podsumowaniem niech będzie strofa napisana przez lokalnego wieszczę Zygmunta Królaka:

*Za takie kobiety jak ona
Tylko Cię chwalić Boże
Bo ją to i przyłóż do rany
I wyślij gdzie diabeł nie może*

Zofia Kęcel

Wieloletni nauczyciel, wychowawca wielu pokoleń boboliczan, wychowawca nie tylko uczniów, ale i nauczycieli, radna Rady Miejskiej w Bobolicach, jedna z założycielek Boboliczkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Jej aktywny udział jako radnej na rzecz gminy Bobolice przełożył się na organizację różnego rodzaju imprez dla najmłodszych. Jako założycielka Boboliczkiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku za jedno z priorytetowych zadań uznała pracę na rzecz bobolicznych seniorów.

Katarzyna Żerdzicka-Jasioneck

Z wykształcenia jest artystą plastykiem, jednak ma niewiele czasu na to, aby coś namalować czy narysować, chyba że zimą. Jednak od kilku lat udaje się jej wyjechać na plenery malarskie. Życiowym

dziełem pani Katarzyny jest założone wspólnie z mężem w roku 1993 gospodarstwo ekologiczne zajmujące się przetwórstwem mleka koziego na sery. Asortyment wyrobów z mleka koziego jest bardzo szeroki, a wyroby cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem konsumentów. Przetwórstwo jest domeną pani Katarzyny. Odkąd dzieci zajęły się także pracą w gospodarstwie, pani Katarzyna ma więcej czasu na pracę społeczną, jest miłośniczką wspólnego muzykowania. Założyła chór „Kanon”, w chórze śpiewają same kobiety z Cewlina, zatrudniono fa-

chowca do prowadzenia chóru, a pani Katarzyna prowadzi sprawy organizacyjne zespołu. Pani Katarzyna działa także w Bractwie Cewlińskim, promując poprzez udział w akcjach, imprezach swoją miejscowość. Występuje także z wieloma inicjatywami na rzecz swojego środowiska. Jak mawia: *Z pożytkiem dla siebie, ale przede wszystkim dla innych*. Jeszcze jedną pasją pani Katarzyny jest uprawa ziół, posiada własny ogród zielarski, w którym uprawia dużo ziół, wykorzystując je także do przetwórstwa. Dzięki stosowaniu ziółolecznictwa rodzina pani Katarzyny jest zawsze zdrowa.

Alicja Jasińska

Od wielu lat jest bardzo aktywną mieszkanką miejscowości Chłopy. Brała czynny udział w życiu politycznym gminy Mielno. Szesnaście lat poświęciła funkcji ławnika w Sądzie Rodzinnym w Koszalinie. Współtworzy Stowarzyszenie Promocji i Rozwoju Starej Osady Rybackiej Chłopy, a także zespół ludowy „16-ty Południk”, dla którego na przeróżne okazje pisze wiersze i układa teksty piosenek. Interesuje ją sztuka -

teatr, literatura i kino. W Bałtyckim Teatrze Dramatycznym wygrała konkurs pod hasłem „Super widz”. Alicja Jasińska to osoba, która zauważa potrzeby innych ludzi. Organizuje akcje pomocy dla poszkodowanych przez los - w tym roku prowadziła zbiórkę rzeczy dla powodziarzy z południa Polski. Jest osobą wyrozumiałą i uczynną, a przy tym pozostaje skromną i cichą, bo to, co robi, robi z potrzeby serca, tak jak w Forum Samorządowym „Nasza Gmina”. Wspólnie ze swoją rodziną zajmuje się rybołówstwem i pomimo, iż jest to bardzo czasochłonny zawód, poświęca się działalności w Stowarzyszeniu Armatorów Łódziowych w Kołobrzegu, gdzie wraz z innymi rybakami zabiega o lepsze jutro dla polskiego rybołówstwa.

Elżbieta Sekuła

Pani Elżbieta jest pomysłodawczynią i kierowniczką projektu pn. „Czy jesteś z daleka, czy jesteś stąd, przedszkole zaprasza - nie przyjdiesz to błąd!”, realizowanego w Przedszkolu Gminnym w Polanowie. W ramach projektu utworzone zostały dwa dodatkowe oddziały, grupa 5-latków i grupa 3-4-latków. Łącznie 50 dzieci. 108 przedszkolaków korzystało z różnorodnych zajęć dodatkowych i specjalistycznych. Poprzez uczestnictwo w różnych formach zajęć dodatkowych przedszkolaki stały się aktywne, rozbudzone poznawczo i wrażliwe na odbiór szeroko rozumianej sztuki. Dzieci mogły odkrywać własne talenty, rozwijać zainteresowania, rozbudzać pasję, a także zaszczepiać ciekawość poznawania świata.

Ponadto pani Elżbieta jest autorką i realizatorką programów własnych wpływających na podniesienie jakości edukacji: „Sztuka nas uczy i wychowuje”, „Włączanie rodziców w proces rewalidacji”, „Pokonujemy naszą agresję”, „Przez zabawę szczęśliwie pokonujemy trudności”.

Organizuje imprezy i uroczystości dla przedszkolaków o zasięgu gminnym, wykonuje dekoracje na uroczystości szkolne. Współorganizuje i prowadzi festyn parafialny w Żydowie. Upowszechnia osiągnięcia dzieci w środowisku lokalnym. Poszerza działalność przedszkola poprzez utworzenie grupy integracyjnej i zorganizowanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Pani Elżbieta opracowała pięć biuletynów informacyjnych dla rodziców pn.: „Nie złapie Cię nuda”, w których prezentowane były osiągnięcia przedszkolaków, uroczystości i zajęcia z dziećmi oraz ulotki logopedycznej dla rodziców pn.: „Ćwiczenia logopedyczne to okazja do wspólnej zabawy dla dziecka i jego bliskich”.

Jest członkiem Rady Naukowo-Społecznej Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warcińsko-Polanowskie”.

NAGRODY I ODZNACZENIA

- Nagroda Kuratora Oświaty - XII 2001
- Odznaczenie Brązowym Krzyżem Zasługi - IX 2002
- Odznaka „Przyjaciel dziecka” - III 2003
- Nagrody dyrektora: 1989, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2006
- Nagrody Burmistrza Polanowa: 2008 i 2009

Irena Banaśkiewicz

Mieszkała wsi Skibno od 1991 roku. Wcześniej mieszkała w Sianowie, gdzie była pracownikiem miejscowego Banku Spółdzielczego. Następnie pracowała w Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Sianowie, a od roku 1987 prowadziła działalność gospodarczą.

Po osiedleniu się w miejscowości Skibno włączyła się w działalność społeczności lokalnej, niosąc bezinteresownie pomoc ludziom w swojej wsi. W 2002 roku, w wyborach uzupełniających, została radną Rady Miejskiej w Sianowie. Mandat radnej pełni do dnia dzisiejszego.

Była w grupie mieszkańców inicjujących powstanie boiska sportowego, porządkowanie wsi, zagospodarowanie placu zabaw dla dzieci i placu przy przystanku PKS.

Wnioskowała o adoptowanie budynków gospodarczych po byłej suszarni PGR Skibno na mieszkania dla ludności wiejskiej, a w szczególności młodych rodzin. Efektem była i jest możliwość uzyskania lokali mieszkalnych, z czego większość jest już zasiedlona.

Pani Irena podjęła inicjatywę założenia „Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich w Skibnie” działającego na terenie gminy i powiatu. Efektem tej działalności było zdobycie wielu nagród i wyróżnień na powiatowych i gminnych imprezach dożynkowych i innych. Jest organizatorką wielu imprez we własnym środowisku, łącznie ze zbiórką środków finansowych dla dzieci i osób przewlekle chorych. Za jej sprawą i dzięki tak dużemu zaangażowaniu, budowana jest świetlica wiejska, tak oczekiwana przez mieszkańców. Niejednokrotnie pomagała na różne sposoby mieszkańcom, w szczególności dzieciom.

Od kilku lat organizuje odwiedziny u ludzi starszych w okresie Świąt Bożego Narodzenia z życzeniami, opłatkiem i drobnymi upominkami, czym sprawia im wiele radości.

Pani Irena brała czynny udział w opracowaniu „Planu Odnowy Miejscowości Skibno”, który obecnie jest realizowany. Organizuje wycieczki dla mieszkańców Skibna. Jej konsekwentne działanie i stawianie celów, które wynikają z potrzeb społeczności wiejskiej, spowodowało znaczną aktywizację mieszkańców i ich udział w realizowaniu określonych planów.

„Nagroda i wielką satysfakcją jest dla mnie to, że wielu mieszkańców przychodzi do mnie ze swoimi problemami, a ja mogę im pomóc” - mówi o sobie „Kobieta Aktywna” - Irena Banaśkiewicz.

Jadwiga Waśko

Od kiedy pani Jadwiga rozpoczęła kadencję sołtysa Dunowa sołectwo to stało się piękniejsze i jest jednym z najbardziej aktywnych sołectw w gminie. Pani Jadwiga jest inicjatorką wielu projektów społeczno-kulturalnych. Jako dobry gospodarz działalność rozpoczęła od prac remontowych świetlicy wiejskiej, która stała się Centrum Kultury sołectwa. Kolejnym wyzwaniem pani sołtys była modernizacja boiska

wiejskiego. To był kolejny krok w kierunku integracji społeczności lokalnej.

Swoim autorytetem i serdecznością zjednuje sobie grupę osób chętnych do współpracy. Grupa ta zwana „inicjatywną” pomaga w realizowaniu zamierzeń kulturalnych (wspólne wyplatanie wieńców dożynkowych, organizowanie imprez i spotkań kulturalnych). Pani Jadwiga jest dobrym organizatorem pracy zarówno kulturalnej jak i zajęć gospodarczych. Z jej inicjatywy posprzątaną został zespół parkowy w Dunowie.

Swoje działalności pani sołtys nie zawężyła do Dunowa. Chętnie współpracuje z sąsiednim sołectwem Giezkowo, organizując wspólne imprezy integracyjne, wycieczki turystyczno-krajoznawcze zarówno dla dzieci jak i dla dorosłych.